

ΑΔΙΚΗΣ ΚΙΑΝΤΟΥ - ΠΑΜΠΟΥΚΗ

Τακτικής καθηγήτριας
του Έμπορικού και Βιομηχανικού Δικαίου τής Α.Β.Σ.Θ.

Η ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΚΑΙ ΤΟ ΕΡΓΟΝ ΤΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΗΝΘΜΕΝΩΝ ΕΘΝΩΝ

ΔΙΑΛΕΞΙΣ

ΓΕΝΟΜΕΝΗ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΤΑΙΡΙΑΝ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΤΗΝ 24ην ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1971 ΕΠΙ ΤΗΣ 26ης ΕΠΕΤΕΙΩΣ ΤΟΥ Ο.Η.Ε.

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

1972

ΑΔΙΚΗΣ ΚΙΑΝΤΟΥ - ΠΑΜΠΟΥΚΗ

Τακτικής καθηγήτριας
του 'Εμπορικού και Βιομηχανικού Δικαίου τής Α.Β.Σ.Θ.

Η ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΚΑΙ ΤΟ ΕΡΓΟΝ ΤΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΗΝΩΜΕΝΩΝ ΕΘΝΩΝ

ΔΙΑΛΕΞΙΣ

ΓΕΝΟΜΕΝΗ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΤΑΙΡΙΑΝ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΤΗΝ 24ην ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1971 ΕΠΙ ΤΗΣ 26ης ΕΠΕΤΕΙΩΣ ΤΟΥ Ο.Η.Ε.

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

1972

I

Προτού ακόμη λήξει ὁ δεύτερος παγκόσμιος πόλεμος, οἱ νικηταὶ αὐτοῦ, πρὸς τὸν σκοπὸν ὅπως σώσουν «τὰς ἐπερχομένας γενεὰς ἀπὸ τὴν μάστιγα τοῦ πολέμου, ἣτις δις εἰς τὸ διάστημα μιᾶς γενεᾶς ἐπεσώρευσε ἀφαινον θλίψιν εἰς τὴν ἀνθρωπότητα», ἀπεφάσισαν νὰ ἐνώσουν τὰς προσπάθειαις των διὰ τὴν διατήρησιν τῆς διεθνούς εἰρήνης καὶ ἀσφαλείας. Ἡ ὁμαδικὴ αὐτὴ κραυγὴ διαμαρτυρίας, ἀληθὲς ἀνάθεμα κατὰ τοῦ πολέμου, ἐκφράζουσα συγχρόνως τὴν ἀνάγκην τῆς ἀνθρωπότητος πρὸς συλλογικὴν κατοχύρωσιν τῆς παγκοσμίου εἰρήνης καὶ ἀσφαλείας, περιέχεται εἰς τὸ προοίμιον τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τοῦ Ὁργανισμοῦ Ἠνωμένων Ἐθνῶν, ὁ ὁποῖος ἰδρῦθη πρὸ εἴκοσι ἕξ ἀκριβῶς ἐτῶν.

Ὁ Ὁργανισμὸς Ἠνωμένων Ἐθνῶν δὲν εἶναι ἡ πρώτη ὀργανωμένη συλλογικὴ προσπάθεια διασφάλισως τῆς διεθνούς εἰρήνης. Πράγματι, ἀπ' ἧς ἐδημιουργήθησαν αἱ πρῶται κοινωνίαι, ἰδίως δὲ ἀπ' ἧς αὐταὶ ὀργανώθησαν εἰς κυριάρχους πολιτείας, οἱ πόλεμοι ὡς ἀναγκαῖον κακὸν βασανίζουσι τὴν ἀνθρωπότητα. Ἄλλ' ἐνῶ οἱ πόλεμοι ἀνεκαθεν ἀποτελοῦν «καὶ πληγὴ καὶ πηγὴ τῆς ἀνθρωπότητος», ὡς λέγει ὁ Παλαμάς, οἱ ἄνθρωποι πολεμοῦντες θερμαίνονται ἀπὸ τὸ ὄραμα τῆς εἰρήνης καὶ τείνουσι διαρκῶς πρὸς αὐτό.

Αἱ πρῶται προσπάθειαι πρὸς εἰρηρικὴν διευθέτησιν τῶν διαφορῶν μεταξὺ πολιτειῶν εἶναι τόσοσιν παλαιαί, ὥστε χάνονται εἰς τὰ βάθη τῆς ἱστορίας. Ὡς πρὸδρομος πάντως τῶν προσφάτων ἐξειλιγμένων προσπαθειῶν — τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν καὶ τοῦ Ὁργανισμοῦ Ἠνωμένων Ἐθνῶν — ἀναφέρεται ὁλόθεν καὶ σταθερώτερον ὁ θεσμὸς τῶν ἀμφικτυονιῶν, γέννημα τοῦ καλλιεργημένου καὶ γονίμου πνεύματος τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων¹. Ὁ θεσμὸς οὗτος, τοῦ ὁποῦ ἡ ἀρχικὴ προέλευσις συγχέεται μὲ τὸν θρύλον, προήλθεν ἐκ τῆς συγκεντρώσεως τῶν ἐκπροσώπων γειτονικῶν πόλεων πρὸς θρησκευτικὸς σκοποῦς. Μὲ τὴν πάροδον ὁμοῦ τοῦ χρόνου αἱ ἀμφικτυονίαι προσέλαβον καὶ πολιτικὸν χαρακτή-

Σημ.: Διάλεξις γενομένη εἰς τὴν Ἑταιρίαν Μακεδονικῶν Σπουδῶν τὴν 24ην Ὀκτωβρίου 1971 ἐπὶ τῇ 26ῃ ἐπετείῳ τοῦ Ὁργανισμοῦ Ἠνωμένων Ἐθνῶν.

Πλὴν τῆς εἰδικῶς παραπεμπομένης βιβλιογραφίας ἐχρησιμοποιήθη καὶ ἡ κάτωθι: *Courlander H.*, *Shaping our times (what the United Nations is and does)*, New York, 1960, *Jenks W.*, *The world beyond the Charter*, London, 1969, *Johnson H.*, *Self-determination within the Community of Nations*, Leyden, 1967, *Lador J. J. - Lederer*, *International group protection*, Leyden, 1969, *Seyrsted F.*, *United Nations Forces in the law of peace and war*, Leyden, 1966, *Virally M.*, *L'O.N.U., d'hier à demain*, Paris, 1961, *Virally M.*, *Dalloz, Répertoire de droit international*, t. II, Paris, 1969, σελ. 544 ἐπ., *Waters M.*, *The United Nations*, New York, London, 1967.

1. Βλ. *Κωνσταντόπουλον*, Ὁργανισμὸς Ἠνωμένων Ἐθνῶν. Ἐπιτεύγματα καὶ προοπτικαί. Λόγος πανηγυρικός, 1968, σελ. 11.

ρα, διότι κατ' αὐτάς συνεζήτοῦντο καὶ ἐλύοντο εἰρηνικῶς αἱ διαφοραὶ τῶν πόλεων αἱ ὁποῖαι συμμετεῖχον εἰς αὐτάς. Μεταξὺ τῶν πολλῶν ἀμφικτυονιῶν τὸ μεγαλύτερον κύρος ἐγνώρισεν ἡ ἀμφικτυονία τῶν Δελφῶν², περίφημον δὲ κατέστη τὸ ἀμφικτυονικὸν αὐτῆς συνέδριον, «τὸ κοινὸν τῶν Ἑλλήνων συνέδριον», τὸ ὁποῖον ἀπετέλει ἕν εἶδος ὑπερκοινοβουλίου τῶν Ἑλλήνων καὶ, ἀναμφισβητήτως, τὸν συνδετικὸν κρίκον τῶν κυριωτέρων ἐλληνικῶν πόλεων³. Τὸ συνέδριον τοῦτο, πράγματι, ἦτο περιβεβλημένον μὲ τόσας ἐξουσίας, ὥστε εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ κηρύσσει καὶ πόλεμον ἀκόμη, ὄχι μόνον ἐναντίον ἐχθρικῶν φύλων, ἀλλὰ καὶ ἐναντίον τῶν πόλεων - μελῶν τῆς ἀμφικτυονίας, ἐὰν αὐταὶ δὲν συνεμορφοῦντο πρὸς τὰς ἀποφάσεις του⁴.

Τὴν ἰδέαν ταύτην τῆς ἀμφικτυονίας τῶν Δελφῶν διέδωσε πολὺ ἀργότερον εἰς τὴν Εὐρώπην ἡ Ἀναγέννησις, ὡς τὸ ἰδεῶδες πρὸς τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ ἀναποκρίνεται μίᾳ παγκόσμιος ὀργάνωσις, ἰκανὴ νὰ διατηρήσῃ τὴν διεθνή ἔννομον τάξιν⁵. Ἀλλὰ τὸ ἀρχαῖον τοῦτο πρότυπον διαπολιτειακῆς συνεργασίας, καθὼς καὶ ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ἠκολούθησαν αὐτό, παρὰ τὴν τελειότητα τὴν ὁποίαν εἶχον διὰ τὴν ἐποχὴν των, δὲν εἶναι εἰμὴ μόνον τὸ πρόπλασμα τῶν ἀναλόγων συγχρόνων ὀργανώσεων. Πράγματι, αἱ σύγχρονοι συλλογικαὶ προσπάθειαι τῶν κρατῶν πρὸς διασφάλισιν τῆς εἰρήνης δὲν περιορίζονται μόνον εἰς τὴν διευθέτησιν πολεμικῶν διαφορῶν, ἀλλὰ στηρίζονται ἐπὶ πολὺ εὐρυτέρων βάσεων, ἐκτεινομένων εἰς ποικίλους τομεῖς τοῦ συγχρόνου διεθνοῦς βίου.

Πρὸ τοῦ Ὁργανισμοῦ Ἠνωμένων Ἐθνῶν, ἡ τελευταία παρομοία προσπάθεια ὑπῆρξεν, ὡς γνωστὸν, ἡ Κοινωνία τῶν Ἐθνῶν. Αὕτη συνεστήθη ὑπὸ τῶν συμμάχων τοῦ πρώτου παγκοσμίου πολέμου, μετὰ τὸ πέρας αὐτοῦ καὶ εἰς τὰ πλαίσια τῶν συζητήσεων τῶν συνθηκῶν εἰρήνης. Φιλοδοξία τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν ἦτο ἡ διατήρησις τῆς εἰρήνης καὶ ἀσφαλείας διὰ συλλογικῆς δράσεως τῶν κρατῶν - μελῶν, φιλοδοξία ὅμως ἡ ὁποία τελικῶς δὲν ἐξεπληρώθη. Εὐθὺς ἀπὸ τῆς ἰδρύσεώς της, πράγματι, ἡ Κοινωνία τῶν Ἐθνῶν συνεκλονίσθη ἀπὸ ξρίδας, αἱ ὁποῖαι εἶχον ἀρχίσει μεταξὺ τῶν συμμάχων ἤδη κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ πολέμου καὶ ὤξυνθησαν εἰς τὸ ἔπακρον κατὰ τὴν σύναψιν τῶν συνθηκῶν εἰρήνης, ἐξ ἀφορμῆς τῆς διανομῆς τῶν κερδῶν τοῦ πολέμου⁶. Τοιοῦτοτρόπως, ἡ Κοινωνία τῶν Ἐθνῶν δὲν εἶχε μακρὸν βίον· ἀφοῦ δὲ ἀπέτυχε πλήρως τοῦ σκο-

2. Περὶ τῆς ἀμφικτυονίας τῶν Δελφῶν καὶ τῆς σημασίας αὐτῆς διὰ τὸ Δημόσιον Διεθνὲς Δίκαιον, βλ. *Ténékides G.*, L'amphictionie delphique. Légende et réalité. Ἀνάτυπον ἐκ τοῦ Annuaire de l'AAA de l'Académie de Droit International de la Haye, 1958, σελ. 145 ἐπ.

3. Βλ. *Κωνσταντόπουλον*, ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 11.

4. Βλ. Νεώτερον Ἐγκυκλοπαιδικὸν Λεξικὸν «Ἠλίου», ὑπὸ λέξιν «Ἀμφικτυονία».

5. Βλ. *Κωνσταντόπουλον*, Διεθνὲς Δημόσιον Δίκαιον, τ. I (πολυγραφημένα παραδόσεις), 1968, σελ. 541 καὶ τὸν αὐτόν, Ὁργανισμὸς Ἠνωμένων Ἐθνῶν, σελ. 11.

6. Βλ. *Εὐρωγένην*, Ἡ Ὁργάνωσις τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν. Πραγματοποιήσεις καὶ προσδοκίαι. Διάλεξις, Ἀρμενόπουλος ΙΓ' (1959), σελ. 4.

πού της διά τῆς κηρύξεως τοῦ δευτέρου παγκοσμίου πολέμου, διελύθη καί τυπικῶς, δι' ἀποφάσεως τῆς Γενικῆς Συνελεύσεώς της, μετὰ τὸ πέρασ τοῦ πολέμου αὐτοῦ, τὴν 18ην Ἀπριλίου 1946.

II

1. Ἡ προεργασία διά τὴν σύστασιν τοῦ νέου διεθνoῦς ὀργανισμοῦ πρὸς διατήρησιν τῆς διεθνoῦς εἰρήνης καὶ ἀσφαλείας ἤρχισε καθ' ὃν χρόνον ἐμαίνετο ἀκόμη ὁ δεύτερος παγκόσμιος πόλεμος. Συγκεκριμένως, τὸ θέρος τοῦ 1941 συνήλθον εἰς Λονδίνον, τὸ ὁποῖον ἐνεφάνιζε τραγικὴν ὄψιν ἐκ τῶν ἀνηλεῶν βομβαρδισμῶν τῆς ἐχθρικῆς ἀεροπορίας, οἱ ἐκπρόσωποι ἐξορίστων κυβερνήσεων μὲ τὴν ἀπόφασιν νὰ θέσουν τὰς βάσεις μιᾶς νέας εἰρηνικῆς ζωῆς δι' αὐτοὺς καὶ δι' ὅλοκληρον τὴν ἀνθρωπότητα. Ἡ σύσκεψις κατέληξεν εἰς τὸν «Καταστατικὸν Χάρτην τοῦ Ἀτλαντικοῦ», δῆλωσιν ὑπογραφεῖσαν τὴν 14ην Αὐγούστου 1941, ἐπὶ ἀμερικανικοῦ καταδρομικοῦ ἐν μέσῳ τοῦ Ἀτλαντικοῦ Ὠκεανοῦ, ὑπὸ τοῦ πρωθυπουργοῦ τῆς Μεγάλης Βρετανίας Οὐίνστον Τσῶρτσιλ καὶ τοῦ προέδρου τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς Φραγκλίνου Ρούσσελτ. Διὰ τῆς δηλώσεως ταύτης οὗτοι ὑπέσχοντο εἰς τὴν ἀνθρωπότητα τὴν ἴδρυσιν ἐνὸς συλλογικοῦ συστήματος ἀσφαλείας.

Τὰς ἀρχὰς τοῦ καταστατικοῦ χάρτου τοῦ Ἀτλαντικοῦ υἱοθέτησεν ἡ «Διακήρυξις τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν» τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1942, εἰς τὴν ὁποίαν τὸ πρῶτον ἐχρησιμοποιήθη ὁ ὄρος «Ἠνωμένα Ἐθνη» πρὸς ὑποδήλωσιν τῆς ἐνότητος τῶν χωρῶν αἱ ὁποῖαι ἐπολέμουν κατὰ τοῦ Ἄξονος 7. Ἄλλ' ἡ ἴδρυσις τοῦ διεθνoῦς ὀργανισμοῦ, ὁ ὁποῖος ἐπρόκειτο νὰ ἐφαρμόσῃ τὰς ἀρχὰς αὐτάς, ἀπεφασίσθη ἀργότερον εἰς τὴν Διάσκεψιν τῆς Μόσχας τῆς 30ῆς Ὀκτωβρίου 1943, εἰς τὴν ὁποίαν ἔλαβον μέρος διὰ τῶν ὑπουργῶν των ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ἡ Μεγάλη Βρετανία, αἱ Ἠνωμένοι Πολιτεῖαι τῆς Ἀμερικῆς καὶ ἡ Σοβιετικὴ Ἐνωσις, διὰ δὲ τοῦ ἐν Μόσχᾳ πρεσβευτοῦ της καὶ ἡ Κίνα. Τὸν Αὐγούστον τοῦ 1944 συνετάγη εἰς Dumbarton Oaks τῆς Οὐάσιγκτων, ὑπὸ τῶν ἐκπροσώπων τῶν ὡς ἄνω τεσσάρων μεγάλων δυνάμεων, τὸ Σχῆδιον τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τοῦ νέου ὀργανισμοῦ. Ἠκολούθησεν ἡ διάσκεψις τῆς Γιάλτας τῆς 4ης Φεβρουαρίου 1945, κατὰ τὴν ὁποίαν ἀπεφασίσθη ἡ σύγκλησις τῆς διασκέψεως τοῦ Ἁγίου Φραγκίσκου πρὸς ὀριστικὴν σύνταξιν τοῦ Καταστατικοῦ τούτου Χάρτου. Πράγματι δέ, ὑπὸ τῶν τεσσάρων μεγάλων δυνάμεων, εἰς τὰς ὁποίας προσετέθη ὡς πέμπτη καὶ ἡ Γαλλία, συνεκλήθη καὶ συνῆλθε τὴν 25ην Ἀπριλίου 1945 εἰς Ἁγιον Φραγκίσκον διάσκεψις, κατὰ τὴν ὁποίαν συνετάγη τὸ τελικὸν κείμενον τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τοῦ νέου τούτου ὀργανισμοῦ. Ὁ Χάρτης οὗτος ὑπεγράφη τὴν 26ην Ἰουνίου 1945 καὶ ἐτέθη ἐν ἰσχύϊ, μετὰ τὴν κύρωσίν του, τὴν 24ην Ὀκτωβρίου 1945.

Τοιουτοτρόπως, ἐν μέσῳ τῶν ἐρειπίων τὰ ὅποια ἐγκατέλειπεν ὁ δεύτερος παγκόσμιος πόλεμος, ἐγεννήθη ὁ νέος διεθνὴς ὀργανισμὸς διὰ τὴν εἰρήνην, ὁ Ὀργανισμὸς Ἠνωμένων Ἐθνῶν, εἰς τὸν ὁποῖον ἡ βασανισμένη ἀνθρωπότης ἀπέθετεν ὄλας τὰς ἐλπίδας της δι' ἕν ἐν εἰρηνικὸν μέλλον. Τὸ γεγονός δὲ εἰς τὴν ὀνομασίαν τοῦ νέου ὀργανισμοῦ ἐχρησιμοποιήθη καὶ πάλιν ὁ ὄρος «Ἠνωμένα Ἐθνη» ἀπέκτα διπλὴν σημασίαν: τῆς ἀναμνήσεως ἀφ' ἑνὸς τοῦ κοινοῦ ἀγῶνος τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν κατὰ τὸν πόλεμον, καὶ τῆς ἐλπίδος ἀφ' ἑτέρου ὅτι τὰ ἔθνη ταῦτα θὰ παραμείνουν ἡνωμένα καὶ ἐν εἰρήνῃ⁸.

Ὁ Ὀργανισμὸς Ἠνωμένων Ἐθνῶν ἐστηρίχθη κατὰ βάσιν, ὡς πρὸς τὴν ὀργανώσιν του, εἰς τὸ πρότυπον τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν, χωρὶς ὅμως νὰ ἀντιγράψῃ αὐτό. Μάλιστα, ὁ Ὀργανισμὸς Ἠνωμένων Ἐθνῶν ἐπροχώρησεν ἐν δῆμα πέραν τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν καὶ τῶν ἄλλων προγενεστέρων παρομοίων ὀργανώσεων. Ἐγκατέλειψε τὰς οὐτοπιστικὰς ἐπιδιώξεις καὶ τὰς ἀφηρημένας ἀρχὰς καὶ ἐστηρίχθη ἀποκλειστικῶς ἐπὶ ρεαλιστικῶν βάσεων. Λαθὼν ὑπ' ὄψιν τὴν πραγματικότητα κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἰδρύσεώς του, ἀντεμετώπισε τὸ πρόβλημα τῆς διεθνοῦς εἰρήνης ὅχι ὡς ἀπλῆν περίοδον ἀνακωχῆς, ἀλλ' ὡς ἀντικειμενικὸν σκοπὸν, ὁ ὁποῖος ἔπρεπε νὰ ἐπιδιωχθῆ μὲ ἐπιμονὴν καὶ πείσμα, εἰς ὄφελος δλοκλήρου τῆς ἀνθρωπότητος· διὰ τοῦτο καὶ αἱ βάσεις ἐπὶ τῶν ὁποῖων ἐστηρίχθη διεμορφώθησαν εἰς τὸν Χάρτην εὐρύταται.

Τὰ ἀρχικὰ μέλη τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἠνωμένων Ἐθνῶν ἦσαν 50 — μεταξὺ δὲ αὐτῶν καὶ ἡ Ἑλλάς —, σὺν τῷ χρόνῳ ὅμως ταῦτα ὑπερδιπλασιάσθησαν, ὥστε σήμερον ὁ Ὀργανισμὸς δικαίως δύναται νὰ χαρακτηρισθῆ ὡς παγκόσμιος ὀργάνωσις⁹. Ὁ Ὀργανισμὸς Ἠνωμένων Ἐθνῶν εἶναι ἔνωσις κυριάρχων κρατῶν. Δὲν ἀποτελεῖ ὑπερ-κράτος, ὥστε νὰ κεῖται εἰς ὑψηλοτέραν βαθμίδα ἐκείνης τῶν κρατῶν - μελῶν ἢ νὰ ἀπορροφᾷ τὴν νομικὴν προσωπικότητα αὐτῶν. Πολὺ περισσότερον, εἶναι ὀργάνωσις ἡ ὁποία στηρίζεται εἰς τὴν συνεργασίαν, τὴν καλὴν πρόθεσιν τῶν μελῶν τὰ ὅποια ἀποτελοῦν αὐτήν. Συνεπῶς, ἡ ὀμαλὴ λειτουργία αὐτοῦ στηρίζεται εἰς τὴν δραστηριότητα τῶν μελῶν του, τὴν κατευθυνομένην πρὸς τὸν κοινὸν σκοπὸν καὶ ἐπιτυχανομένην μόνον μὲ ἀμοιβαίας ὑποχωρήσεις καὶ ἐκουσίαν ἀπαλλοτριώσιν μέρους τῆς κυριαρχίας των.

2. Ὁ Ὀργανισμὸς Ἠνωμένων Ἐθνῶν ἐπροκίσθη ὑπὸ τοῦ Χάρτου μὲ ἑξ κῦρια ὄργανα: τὴν Γενικὴν Συνέλευσιν, τὸ Συμβούλιον Ἀσφαλείας, τὸ Οἰκονομικὸν καὶ Κοινωνικὸν Συμβούλιον, τὸ Συμβούλιον Κηδεμονίας, τὸ Διεθνὲς Δικαστήριον καὶ τὴν Γραμματείαν (ἄρθρον 7 τοῦ Χάρτου). Μὲ τὰ δύο σημαντικώτερα τῶν ὀργάνων τούτων, τὴν Γενικὴν Συνέλευσιν καὶ τὸ Συμβούλιον Ἀσφαλείας, ἄς μοῦ ἐπιτραπῆ νὰ σᾶς ἀπασχολήσω δι' ὀλίγων.

8. Βλ. *Εὐσταθιάδην*, Ὁ Ὀργανισμὸς Ἠνωμένων Ἐθνῶν, σελ. 10.

9. Βλ. *Κωνσταντόπουλον*, Ὀργανισμὸς Ἠνωμένων Ἐθνῶν, σελ. 40.

Α. Ἡ Γενική Συνέλευσις εἶναι τὸ ὄργανον συζητήσεως, τὸ βουλευόμενον¹⁰ καὶ ἀποφασίζον ὄργανον τοῦ Ὁργανισμοῦ Ἑνωμένων Ἐθνῶν. Αἱ ἀρμοδιότητες αὐτῆς εἶναι ἐξαιρετικῶς εὐρείαι καὶ ἐκτείνονται ἐπὶ παντὸς θέματος τῆς δικαιοδοσίας τοῦ Ὁργανισμοῦ Ἑνωμένων Ἐθνῶν, ἐκτὸς ἐκείνων τῶν ὁποίων ἔχει ἤδη ἐπιληφθῆ τὸ Συμβούλιον Ἀσφαλείας (ἄρθρον 12). Ἄλλ' αἱ ἐξουσίαι τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως, ὡς διαγράφονται εἰς τὸν Χάρτην, δὲν εἶναι ἀποφασιστικά. Πράγματι, ἡ Γενικὴ Συνέλευσις δὲν λαμβάνει ἀποφάσεις, ἀλλὰ μόνον συζητεῖ καὶ προβαίνει εἰς προτάσεις εἴτε πρὸς τὰ κράτη - μέλη ἀπ' εὐθείας, εἴτε πρὸς διάφορα ὄργανα τοῦ Ὁργανισμοῦ (ἄρθρον 10).

Ἡ Γενικὴ Συνέλευσις συνέρχεται ἅπαξ τοῦ ἔτους καὶ ἐκτάκτως ὅταν παρίσταται ἀνάγκη, συμμετέχουν δὲ εἰς αὐτὴν πάντα τὰ κράτη - μέλη διὰ μιᾶς ψήφου (ἄρθρον 18 § 1).

Ἡ Γενικὴ Συνέλευσις, ἔχουσα μόνον δικαίωμα συζητήσεως τῶν θεμάτων καὶ διατυπώσεως συστάσεων, ἤτο προσωρισμένη ἐκ τοῦ Χάρτου νὰ ἀποτελέσῃ τὸ κέντρον συζητήσεως τῶν διεθνῶν προβλημάτων, τὸ θέμα τῆς διεθνοῦς κοινῆς γνώμης. Ἄλλ' ἕνεκα τῶν ἀδυναμιῶν, αἱ ὁποῖαι ἐνεφανίσθησαν κατὰ τὴν λειτουργίαν τοῦ Συμβουλίου Ἀσφαλείας, περὶ τῶν ὁποίων θὰ ὁμιλήσωμεν μετ' ὀλίγον, ἡ Γενικὴ Συνέλευσις ἀπέβη ἐν τῇ πράξει τὸ ἀποτελεσματικώτερον ὄργανον τοῦ Ὁργανισμοῦ Ἑνωμένων Ἐθνῶν.

Β. Τὸ Συμβούλιον Ἀσφαλείας εἶναι τὸ ἐκτελεστικὸν ὄργανον τῆς πολιτικῆς τοῦ Ὁργανισμοῦ Ἑνωμένων Ἐθνῶν τὸ ὄργανον εἰς τὸ ὁποῖον εἶναι ἐμπειστευμένος ὁ κύριος καὶ ὑψηλὸς σκοπὸς τοῦ Ὁργανισμοῦ, ἡ διατήρησις τῆς διεθνοῦς εἰρήνης καὶ ἀσφαλείας.

Τὰ ἀρχικῶς ἕνδεκα μέλη τοῦ Συμβουλίου Ἀσφαλείας ηὔξήθησαν εἰς δέκα πέντε μετὰ τὴν ἐν ἔτει 1963 ἀναθεώρησιν τοῦ Χάρτου. Ἐξ αὐτῶν, τὰ πέντε μέλη εἶναι μόνιμα (αἱ πέντε μεγάλαις δυνάμεις) καὶ τὰ δέκα μὴ μόνιμα, ἐκλεγόμενα ἀνά διετίαν ὑπὸ τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως. Ἐκαστον μέλος διαθέτει μίαν ψήφον εἰς τὸ Συμβούλιον Ἀσφαλείας. Αἱ ἀποφάσεις δὲ αὐτοῦ λαμβάνονται διὰ ψήφων τουλάχιστον ἑννέα τῶν μελῶν του· καὶ ἂν μὲν ἀφοροῦν εἰς διαδικαστικὰ θέματα ἀρκοῦν αἱ ψήφοι οἰωνδῆποτε μελῶν του, ἂν δὲ ἀφοροῦν εἰς θέματα οὐσίας ἀπαιτοῦνται ὀπωσδῆποτε αἱ ψήφοι τῶν πέντε μονίμων μελῶν (ἄρθρον 27 §§ 2 καὶ 3 τοῦ Χάρτου, ὡς ἐτροποποιήθη ἐν ἔτει 1963). Τοιοῦτοτρόπως, ἕκαστον μόνιμον μέλος δύναται διὰ τῆς διαφωνίας του νὰ ματαιώσῃ τὴν λήψιν ἀποφάσεων ἐπὶ οὐσιαστικῶν θεμάτων. Πρόκειται περὶ τοῦ περιφήμου κανόνος τῆς «ὁμοφωνίας τῶν μεγάλων δυνάμεων», ὁ ὁποῖος ἰσοδυναμεῖ ἐν τῇ πράξει μὲ τὸ δικαίωμα ἀρνησικυρίας, τὸ γνωστὸν veto. Τὸ δικαίωμα τοῦτο, τὸ ὁποῖον, ὡς γνωστὸν, ἐπανειλημμένως ἠσχῆθη μέχρι τοῦδε καὶ ὑπὸ ἄλλων μελῶν, ἀλλὰ μετὰ ἰδιαιτέρας συχνότητος ἐκ μέρους τῆς Σοβιετικῆς Ἐνώσεως, παρέλυσε συχνά, καὶ

10. Βλ. *Εὐρυγέννη*, ἔνθ' ἀνωτ., σελ. 9.

εις χρισίμους μάλιστα περιστάσεις, τὴν λειτουργίαν τοῦ Συμβουλίου Ἀσφαλείας. Κατόπιν τούτου, ἐγένοντο ἐπανειλημμένως προτάσεις περὶ καταργήσεως αὐτοῦ, αἱ ἔποιοι ὅμως προσέκοπτον πάντοτε ἐπὶ νομικῶν καὶ πρακτικῶν ἐμποδίων. Νομικῶς, πράγματι, ἡ κατάργησις τοῦ δικαιώματος τούτου δύναται νὰ γίνῃ μόνον διὰ τῆς ὁδοῦ τῆς τροποποιήσεως τοῦ Χάρτου, ἡ ὁποία ὅμως ὑπόκειται, ἐπίσης, κατὰ τὸ ἄρθρον 108 τοῦ Χάρτου, εἰς τὸ δικαίωμα ἀρνησικυρίας. Πρακτικῶς, ἐξ ἄλλου, ἡ κατάργησις τοῦ *veto* δὲν φαίνεται ἐφικτή, διότι ἡ ἀναγνώρισις αὐτοῦ ἀπετέλεσεν, οὕτως εἰπεῖν, τὸ ἀντάλλαγμα διὰ τοῦ ὁποίου ἐξησφαλίσθη ἡ εἰς τὸν Ὅργανισμὸν Ἠνωμένων Ἐθνῶν συμμετοχὴ τῶν συγχρόνων ὑπερδυναμειῶν, ἰδίως δὲ τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς καὶ τῆς Σοβιετικῆς Ἐνώσεως 11.

Πάντως, ἀπάμβλυνσις τῶν δζητητῶν ἐκ τῆς αὐθαιρέτου προβολῆς τοῦ *veto* ἐπετεύχθη εἰς τὴν πρᾶξιν διὰ διαφόρων μεθόδων τολμηρᾶς ἐρμηνείας τῶν διατάξεων τοῦ Χάρτου, διὰ τῶν ὁποίων ἄλλοτε μὲν θέματα ἀρμοδιότητος τοῦ Συμβουλίου Ἀσφαλείας ἤχθησαν εἰς τὴν Γενικὴν Συνέλευσιν, ἄλλοτε δὲ θέματα οὐσίας ἐχαρακτηρίσθησαν ὡς θέματα διαδικασίας, διὰ νὰ ὑπαχθῶν εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς κοινῆς πλειοψηφίας, τῆς σχηματιζομένης διὰ τῶν ψήφων οἰωνδήποτε μελῶν, καὶ νὰ διαφύγουν τοιουτοτρόπως τὸν κίνδυνον προβολῆς τοῦ *veto* 12.

Ἐπειδὴ ἡ διατήρησις τῆς διεθνoῦς εἰρήνης καὶ ἀσφαλείας ἀπαιτεῖ σταθερὰν καὶ διαρκῆ ἐπαγρύπνησιν, τὸ Συμβούλιον Ἀσφαλείας προβλέπεται ἐκ τοῦ Χάρτου ὡς ὄργανον διαρκείας, ὥστε, ἐν ἀνάγκῃ, νὰ δύναται νὰ τεθῆ ἀμέσως ἐν λειτουργίᾳ ὁ μηχανισμὸς του.

Αἱ ἐξουσίαι τοῦ Συμβουλίου Ἀσφαλείας, κατὰ τὸν Χάρτην, εἶναι τόσον ἐκτεταμέναι, ὥστε νὰ καθιστοῦν αὐτὸ τὸ ἰσχυρότερον ὄργανον τοῦ Ὅργανισμοῦ Ἠνωμένων Ἐθνῶν. Ἐν τούτοις, ἡ πρὸ μικροῦ τονισθεῖσα ἀδυναμία του, ἡ προερχομένη ἐκ τοῦ τρόπου λήψεως τῶν ἀποφάσεων ἐπὶ θεμάτων οὐσίας, ἐμείωσε σημαντικῶς τὴν σημασίαν αὐτοῦ. Τοιουτοτρόπως ἐνῶ κατὰ τὸν Χάρτην ἡ Γενικὴ Συνέλευσις ἐφαίνετο νὰ εἶναι τὸ ἀσθενέστερον ὄργανον καὶ τὸ Συμβούλιον Ἀσφαλείας τὸ ἰσχυρότερον, ὡς ἀποφασιστικὸν καὶ ἐκτελεστικὸν ὄργανον, ἐν τῇ πρᾶξίᾳ ἀντεστράφησαν οἱ ὅροι καὶ τὸ κέντρον βάρους μετετοπίσθη ἀπὸ τοῦ Συμβουλίου Ἀσφαλείας εἰς τὴν Γενικὴν Συνέλευσιν 13.

III

Μετὰ τὰς συντόμους ταύτας παρατηρήσεις, ἐρχόμεθα νὰ ἴδωμεν δι' ὀλίγων τὸ εἰρηνευτικὸν ἔργον τοῦ Ὅργανισμοῦ Ἠνωμένων Ἐθνῶν, τὸ ὁποῖον ἄλλωστε ἀποτελεῖ τὸν πυρῆνα καὶ τὴν δικαίωσιν τῆς ὑπάρξεώς του.

1. « Ἡ διατήρησις τῆς διεθνoῦς εἰρήνης καὶ ἀσφα-

11. Βλ. *Ἐδουλένην*, ἔνθ' ἄνωτ., σελ. 10.

12. Βλ. *Ἐδουλένην*, ἔνθ' ἄνωτ., σελ. 11 ἔπ.

13. Βλ. *Κωνσταντόπουλον*, Ὅργανισμὸς Ἠνωμένων Ἐθνῶν, σελ. 32.

λ ε ί ας» εἶναι ὁ βασικὸς σκοπὸς τοῦ Ὁργανισμοῦ Ἑνωμένων Ἐθνῶν, ὡς ὀρίζεται εἰς τὸ ἄρθρον 1 § 1 τοῦ Καταστατικοῦ αὐτοῦ Χάρτου. Πρὸς πραγματοποίησιν δὲ τοῦ σκοποῦ τούτου ὁ Χάρτης οὗτος καθιερώνει δλόκληρον σύστημα μέτρων. Εἰδικώτερον, τὸ σύστημα τοῦτο περιλαμβάνει κατ' ἀρχὴν μέτρα πρὸς εἰρηνικὴν διευθέτησιν τῶν διαφορῶν, ἐν συνεχείᾳ δὲ μέτρα προσωρινὰ ἢ καὶ ἐξαναγκαστικά, δυνάμενα νὰ φθάσουν μέχρι τῆς χρήσεως βίας πρὸς ἀποτροπὴν ἢ πρὸς τερματισμὸν συρράξεως. Τὸ ὅλον δὲ τοῦτο σύστημα συμπληροῦται δι' ἐπιτυχῶν ἐν πολλοῖς προσπαθειῶν πρὸς ρύθμισιν τῶν ἀφοπλισμῶν καὶ ἐξοπλισμῶν καὶ πρὸς χρησιμοποίησιν δι' εἰρηνικοὺς σκοποὺς τῶν ὀλονὲν πληθυνομένων ἐπιτευγμάτων τῆς τεχνικῆς προόδου, ὡς εἶναι ἡ ἀτομικὴ καὶ ἡ πυρηνικὴ ἐνέργεια καὶ ἡ ἐξερεύνησις τοῦ διαστήματος.

Α. Ἡ γενικὴ ἀρχὴ τῆς εἰρηνικῆς διευθετήσεως τῶν διεθνῶν διαφορῶν τίθεται εἰς τὸ ἄρθρον 2 § 3 τοῦ Χάρτου, κατὰ τὸ ὁποῖον τὰ μέλη τοῦ Ὁργανισμοῦ Ἑνωμένων Ἐθνῶν ὀφείλουν νὰ διακανονίζουσιν τὰς διεθνεῖς αὐτῶν διαφορὰς δι' εἰρηνικῶν μέσων. Ἐξ ἄλλου, ὡς ὀρίζει τὸ ἄρθρον 2 § 4, τὰ κράτη - μέλη, διὰ τῆς εἰσόδου των εἰς τὸν Ὁργανισμὸν Ἑνωμένων Ἐθνῶν, παρητήθησαν τοῦ δικαιώματος τῆς χρήσεως ἢ τῆς ἀπειλῆς βίας εἰς τὰς διεθνεῖς αὐτῶν σχέσεις, κατὰ τρόπον ἀσυμβίβαστον πρὸς τοὺς σκοποὺς τῶν Ἑνωμένων Ἐθνῶν. Ἐν τούτοις, συμφῶνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ Χάρτου, ἀπομένουν δύο περιπτώσεις κατὰ τὰς ὁποίας ἐπιτρέπεται ἡ χρῆσις ἢ ἀπειλὴ βίας ὑπὸ τῶν κρατῶν - μελῶν: πρῶτον, ἡ περίπτωσις τῆς νομίμου ἀμύνης καὶ δεῦτερον, ἡ περίπτωσις τῆς τοπικῆς ἐνεργείας. Πράγματι, τὰ κράτη - μέλη διατηροῦν κατὰ μὲν τὸ ἄρθρον 51 τοῦ Χάρτου «τὸ φυσικὸν δικαίωμα τῆς ἀτομικῆς ἢ συλλογικῆς ἀμύνης» εἰς περίπτωσιν ἐνόπλου ἐπιθέσεως, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 52 τὸ δικαίωμα συνάψεως τοπικῶν συμφωνιῶν ἢ ὀργανώσεων, διὰ τὰ ζητήματα τὰ ὁποῖα «εἶναι κατάλληλα διὰ τοπικὴν ἐνέργειαν». Πρέπει δὲ νὰ παρατηρήσωμεν, ὅτι τὸ πρῶτον τῶν ἄρθρων τούτων ἀπεδείχθη μεγάλης πρακτικῆς σημασίας, διότι ἐπ' αὐτοῦ ἐστηρίχθη ἡ νομιμότης περιφῆμων ἀμυντικῶν συμφωνιῶν, ὡς εἶναι τὸ Βορειοατλαντικὸν Σύμφωνον (NATO), αἱ ὁποῖαι ἀπετέλεσαν τὰς θάσεις ἐνὸς παγκοσμίου συστήματος ἀσφαλείας, ὅπου τὸ σύστημα τοῦ Χάρτου εὐρέθη εἰς ἀδυναμίαν νὰ ἐξασφαλίσῃ αὐτήν.

Κατὰ τὰ λοιπὰ, εἰς τὸ σύστημα τοῦ Χάρτου προέχει ἡ ἐξάντλησις πάσης προσπαθείας πρὸς εἰρηνικὴν διευθέτησιν τῶν διεθνῶν διαφορῶν. Ἐὰν δὲ τὰ μέρη ἀποτύχουν εἰς τὴν προσπάθειαν εἰρηνικῆς ἐπιλύσεως τῆς διαφορᾶς των, ὀφείλουν νὰ ἀναφέρουν τοῦτο εἰς τὸ Συμβούλιον Ἀσφαλείας, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ ἐπιληφθῆ, ἐφ' ὅσον ἡ διαφορὰ εἶναι ἱκανὴ νὰ θέσῃ ἐν κινδύνῳ τὴν διεθνή εἰρήνην καὶ ἀσφάλειαν (ἄρθρον 33 § 1). Μάλιστα δέ, εἰς τὸ Συμβούλιον Ἀσφαλείας δύνανται νὰ ἀπευθύνωνται ὅχι μόνον τὰ κράτη - μέλη, ἀλλὰ καὶ κράτη μὴ μέλη, ἐφ' ὅσον ἐκ τῶν προτέρων δέχονται νὰ ὑποβληθοῦν εἰς τὰς ὑποχρεώσεις εἰρηνικοῦ διακανονισμοῦ τὰς ὁποίας προβλέπει ὁ Χάρτης (ἄρθρον 35 § 2).

Τὸ Συμβούλιον Ἀσφαλείας προσκαλεῖ τὰ μέρη νὰ ἐπιλύσουν τὴν διαφορὰν των δι' εἰρηνικῶν μέσων ἀπαριθμουμένων ἐνδεικτικῶς εἰς τὸ ἄρθρον 33, ἤτοι διὰ διαπραγματεύσεων, διαιτησίας, δικαστικοῦ διακανονισμοῦ, προσφυγῆς εἰς τοπικὰς ὀργανώσεις κλπ., ἢ εἰσηγεῖται ὅσους τρόπους διακανονισμοῦ ἤθελε κρίνει καταλλήλους ἢ τὴν παραπομπὴν τῆς διαφορᾶς, ἐὰν αὕτη εἶναι νομικῆ, εἰς τὸ Διεθνὲς Δικαστήριον (ἄρθρον 36 § 1).

Β. Ἄλλ' ὡς εἶναι φυσικόν, ἢ ἐπίλυσιν τῶν διεθνῶν διαφορῶν δὲν δύναται νὰ ἐπιτευχθῆ πάντοτε διὰ τῶν ἀνωτέρω ἡπίων μέτρων. Διὸ καὶ ὁ Χάρτης παρέχει ἐξουσίαν εἰς τὸ Συμβούλιον Ἀσφαλείας πρὸς ἐνεργὸν δρᾶσιν. Τοιουτοτρόπως, τὸ Συμβούλιον Ἀσφαλείας, διὰ νὰ ἀποφύγῃ τὴν ἐπιδεινωσιν καταστάσεως, δύναται νὰ ἀποφασίσῃ τὴν λήψιν προσωρινῶν μέτρων, ἐν συνεχείᾳ δὲ μέτρων μὴ συνεπαγομένων χρήσιν βίας, ὡς τὴν διακοπὴν τῶν μέσων συγκοινωνίας, τῶν διπλωματικῶν ἢ οἰκονομικῶν σχέσεων κ.ο.κ. (ἄρθρον 41). Ἐὰν δὲ καὶ τὰ μέτρα ταῦτα ἀποδοῦν ἀτελεσφόρητα, τὸ Συμβούλιον Ἀσφαλείας δύναται νὰ προσφύγῃ εἰς θιαυότερα μέτρα, δηλαδὴ νὰ ἀναλάβῃ στρατιωτικὴν δρᾶσιν δι' ἐναερίων, θαλασσίων καὶ κατὰ ξηρὰν δυνάμεων (ἄρθρον 42). Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ὁ Χάρτης προβλέπει τὴν δημιουργίαν στρατιωτικῶν ὁργάνων, τιθεμένου εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Συμβουλίου Ἀσφαλείας. Διὰ τῆς προβλέψεως ταύτης τὸ Συμβούλιον Ἀσφαλείας καί, συνεπῶς, ὁ Ὄργανισμὸς Ἠνωμένων Ἐθνῶν, ἐπροικίσθη μὲ ἐκτελεστικὴν ὑπερκρατικὴν ἐξουσίαν¹⁴. Μάλιστα, εἰς τὸν Χάρτην προβλέπεται ἐπιτροπὴ στρατιωτικοῦ ἐπιτελείου, τῆς ὁποίας ἔργον εἶναι νὰ συμβουλευῇ καὶ νὰ βοηθῆ τὸ Συμβούλιον Ἀσφαλείας ἐπὶ θεμάτων σχετιζομένων μὲ τὰς στρατιωτικὰς ἀνάγκας. Τὰς ἀπαιτουμένας στρατιωτικὰς δυνάμεις καὶ πᾶσαν ἄλλην ἀναγκαίαν συνδρομὴν προβλέπεται ὅτι θὰ θέτουν εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Ὄργανισμοῦ Ἠνωμένων Ἐθνῶν τὰ μέλη αὐτοῦ βάσει εἰδικῶν συμφωνιῶν (ἄρθρον 43). Δυστυχῶς, ὅμως, ὁ ψυχρὸς πόλεμος, ὁ ὁποῖος ἐσφράγισε τὰ πρῶτα ἔτη τῆς λειτουργίας τοῦ Ὄργανισμοῦ Ἠνωμένων Ἐθνῶν, παρημποδίσεν τὴν ἐπιτυχῆ πραγματοποίησιν τῶν προβλέψεων τοῦ Χάρτου καὶ ἐματαιώσεν τὰς διαπραγματεύσεις πρὸς ὑπογραφὴν τῶν εἰδικῶν συμφωνιῶν, τῶν ἀπαιτουμένων διὰ τὴν δημιουργίαν μονίμου διεθνοῦς στρατιωτικοῦ σώματος. Τοῦτο δὲ εἶχε ὡς φυσικόν ἐπακόλουθον τὴν σημαντικὴν ἀποδυνάμωσιν τῶν ἐξουσιῶν τοῦ Συμβουλίου Ἀσφαλείας.

Γ. Πάντως, τὸ ἐν συντομίᾳ περιγραφὲν σύστημα διατηρήσεως τῆς διεθνοῦς εἰρήνης καὶ ἀσφαλείας ἐφηρμόσθη εἰς τὴν πρᾶξιν, ἂν καὶ ὄχι ἄνευ δυσχερειῶν, μὲ αἴσια μάλιστα πολλάκις ἀποτελέσματα. Συγκεκριμένως, ἐχρησιμοποιήθη κατὰ καιροὺς σχεδὸν δλόκληρος ἢ βαθμὶς τῶν προβλεπομένων μέτρων, ἀπὸ τῶν ἡπιωτέρων μέχρι τῶν βιασιωτέρων. Οὕτως, ἄλλοτε ἐγένοντο συστάσεις. Ἄλλοτε ἐχρησιμοποιήθησαν σώματα πολιτικῶν ἢ στρατιωτικῶν παρατηρητῶν, ὡς συνέθη

14. Βλ. *Εὐσταθιάδην*, ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 31.

εις τὴν Παλαιστίνην, τὸ Κασμίρ, τὸν Λίβανον, τὴν Ὑμεμένην. Καὶ ἄλλοτε, τέλος, ἐχρησιμοποίηθη στρατιωτικὴ δύναμις πρὸς ἐπιβολὴν τῆς διεθνoῦς τάξεως, κατ' ἀρχὴν πάντως ἄνευ χρήσεως ἐξαναγκασμοῦ, ὡς συνέβη εἰς τὴν διώρυγα τοῦ Σουέζ τὸ 1956, εἰς τὸ Κογκό τὸ 1960, εἰς τὴν Κύπρον τὸ 1964 καὶ εἰς τὴν Κορέαν τὸ 1950, ὅτε ἔλαβε χώραν καὶ ἐξαναγκασμὸς ὑπὸ τὴν σημαίαν τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἠνωμένων Ἐθνῶν.

2. Ἄλλ' ὡς ἐλέχθη ἤδη, τὸ σύστημα τοῦ Χάρτου πρὸς προστασίαν τῆς διεθνoῦς εἰρήνης καὶ ἀσφαλείας προβλέπει καὶ διεθνή συνεργασίαν πρὸς ἐπίλυσιν τοῦ προβλήματος τῶν ἀφοπλισμῶν καὶ ἐξοπλισμῶν.

Α. Εἶναι προφανές, πράγματι, ὅτι δὲν δύναται νὰ γίνῃ λόγος περὶ πραγματικῆς εἰρήνης καὶ ἀσφαλείας, ὅταν τὰ μέλη τῆς διεθνoῦς κοινωνίας ἴστανται ἔναντι ἀλλήλων μὲ τὴν ἀπειλὴν τῶν ὅπλων, ἰδίως μάλιστα τῶν συγχρόνων καταστρεπτικῶν ὅπλων, τὰ ὅποια εἶναι ἱκανά, ἐν ριπῇ ὀφθαλμοῦ, νὰ σπεύρουν τὸν ὄλεθρον εἰς τὴν ἀνθρωπότητα. Φυσικὸν εἶναι, κατὰ συνέπειαν, τὸ γεγονός, ὅτι τὸ πρόβλημα τῶν ἀφοπλισμῶν καὶ τῶν ἐξοπλισμῶν ἀπετέλεσε κύριον ἀντικειμενικὸν σκοπὸν τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν, διατυπωθέντα εἰς τὸ ἄρθρον 11 αὐτοῦ. Τὸ πρόβλημα ὁμως τοῦτο δὲν ἀντιμετωπίζεται εἰς τὸν Χάρτην ὡς πρόβλημα ἀφοπλισμοῦ ἐν γένει, ἀλλ' εἰδικώτερον ὡς πρόβλημα περιορισμοῦ καὶ ἐλέγχου τῶν ἐξοπλισμῶν. Βάσει τῆς πείρας τοῦ παρελθόντος, πράγματι, ἐκρίθη ἀμφίβολος ἡ σκοπιμότης τοῦ πλήρους ἀφοπλισμοῦ, διότι δὲν εἶναι βέβαιον ἂν ὁ ἀφοπλισμὸς σημαίνῃ πράγματι εἰρήνην ἢ, ἀντιθέτως, πόλεμον. Τοιοῦτοτρόπως, σήμερον πρυτανεῦει ἡ συμβιβαστικὴ ἀποφίς, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ εἰρήνη ἐπιτυγχάνεται διὰ τῆς διεθνoῦς μὲν συνεργασίας, ἀλλὰ καὶ διὰ τῆς ἐγγυήσεως τὴν ὁποίαν παρέχει ἡ ἰσχὺς¹⁵. Ὡς ἐκ τούτου λοιπόν, τὸ πρόβλημα συγκεντρῶται εἰς τὸν περιορισμὸν τῶν ἐξοπλισμῶν καὶ τὴν θέσιν αὐτῶν ὑπὸ ἀποτελεσματικὸν διεθνή ἔλεγχον, πρὸς ἐξισορρόπησιν τῶν τάσεων τῶν κρατῶν πρὸς ἐξοπλισμὸν. Πρὸς τὴν κατεύθυνσιν δὲ ταύτην ἐστράφησαν καὶ αἱ προσπάθειαι τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἠνωμένων Ἐθνῶν, διαπνεόμεναι μάλιστα ἀπὸ τὴν εὐγενῆ ἰδέαν τῆς χρησιμοποίησεως δι' εἰρηνικοῦς σκοποὺς τοῦ ἐμφύχου καὶ ἀψύχου ὕλικου, τὸ ὁποῖον συνήθως διατίθεται διὰ τοὺς ἐξοπλισμούς. Εἶναι ἀληθές, βεβαίως, ὅτι λόγῳ διαστάσεως τῶν ἀπόψεων τῶν ἐνδιαφερομένων χωρῶν, αἱ σχετικαὶ προσπάθειαι τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἠνωμένων Ἐθνῶν δὲν ἐστέφθησαν ὑπὸ πλήρους ἐπιτυχίας. Σημαντικὰ ὁμως ἐπιτεύγματα ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης, ἀπετέλεσαν ἀναμφιδόλως, ἢ κατόπιν συμφωνίας, ὑπογραφείσης εἰς Γενεύην τὸν Ἰούνιον τοῦ 1963, ἐγκατάστασις ἀμέσου τηλεφωνικῆς ἐπικοινωνίας μεταξὺ Οὐάσιγκτων καὶ Μόσχας ἢ Σύμβασις τῆς Μόσχας τοῦ 1963, διὰ τῆς ὁποίας ἀπηγορεύθησαν αἱ ἀτομικαὶ δοκιμαὶ εἰς τὴν ἀτμοσφαίραν, εἰς τὸ διάστημα καὶ ὑπὸ τὸ ὕδωρ ἢ λήψις ἀποφάσεων καὶ ἡ σύναψις συμβάσεων, διὰ τῶν ὁποίων προβλέπεται ἡ ἀπαγόρευ-

15. Βλ. *Εὐσταθιάδην*, ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 44.

εις χρήσεως ατομικῶν ὄπλων εἰς τὸ διάστημα ἢ τίθενται περιορισμοὶ εἰς τὴν παραγωγὴν των¹⁶.

Β. Ἡ ἀξιοποίησις, ἐξ ἄλλου, τῆς ατομικῆς ἐνεργείας καὶ τῶν νεωτέρων ἐπιτευγμάτων τῆς τεχνολογίας δι' εἰρηνικοὺς σκοποὺς ἀπετέλεσε καὶ ἀποτελεῖ ἐν τῶν κυριωτέρων μελημάτων τοῦ Ὄργανισμοῦ Ἑνωμένων Ἐθνῶν. Εἰς τὰ πλαίσια ἐιδικοῦ προγράμματος, ὑπὸ τὸν τίτλον «τὸ ἄτομον διὰ τὴν εἰρήνην», ἐπραγματοποιήθησαν πολλαὶ συνδιασκέψεις, αἱ ὁποῖαι εἶχον ὡς ἀποτέλεσμα νὰ καταπέσῃ τὸ φράγμα τῆς μυστικότητος, τὸ ὁποῖον ἐπὶ μακρὸν χρόνον ἠμπόδιζε τὴν ἀνταλλαγὴν πληροφοριῶν καὶ ἀπόψεων ἐπὶ θεμάτων πυρηνικῆς ἐνεργείας μεταξὺ τῶν ἐπιστημόνων διαφόρων χωρῶν. Πολλαὶ δὲ ἐπιτροπαὶ τοῦ Ὄργανισμοῦ Ἑνωμένων Ἐθνῶν ἀσχολοῦνται μὲ θέματα πυρηνικῆς ἐνεργείας καὶ ἄλλαι μὲ τὴν πρακτικὴν ἐφαρμογὴν αὐτῆς εἰς τὴν γεωργίαν καὶ τὴν βιομηχανίαν καὶ μὲ τὴν μελέτην καὶ ἐπίλυσιν τῶν ἐξ αὐτῆς προκυπτόντων προβλημάτων.

Τέλος, ἡ ἐξερευνησις τοῦ διαστήματος καὶ αἱ προσπάθειαι κατακτήσεως αὐτοῦ ἐκίνησαν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ Ὄργανισμοῦ Ἑνωμένων Ἐθνῶν. Σήμερον δὲ αἱ προσπάθειαι αὐτοῦ τείνουσι κυρίως εἰς τὴν ἐπίτευξιν διεθνoῦς συνεργασίας καὶ εἰς τὸν τομέα τοῦτον καὶ τὴν νομοθετικὴν ρύθμισιν τῶν ἐκ τῆς ἐξερευνήσεως τοῦ διαστήματος ἀνακυπτόντων προβλημάτων.

IV

Αὐτὸς εἶναι ὁ βασικὸς σκοπὸς τοῦ Ὄργανισμοῦ Ἑνωμένων Ἐθνῶν καὶ τὸ πρὸς ἐπίτευξιν αὐτοῦ προβλεπόμενον σύστημα τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τοῦ σκοπὸς καὶ σύστημα προσδλέποντα εἰς διατήρησιν τῆς διεθνoῦς εἰρήνης καὶ ἀσφαλείας.

1. Ὁ σκοπὸς οὗτος, θεθαίως, πλαισιώγεται καὶ ὑπὸ ἄλλων, ἀναφερομένων ἐπίσης εἰς τὸ ἄρθρον 1 τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου· οἱ σκοποὶ δὲ αὗτοὶ εἶναι ἡ ἀνάπτυξις φιλικῶν δεσμῶν μεταξὺ τῶν ἐθνῶν καὶ ἡ διεθνῆς συνεργασία ἐπὶ οικονομικῶν, κοινωνικῶν, ἐκπολιτιστικῶν καὶ ἀνθρωπιστικῶν θεμάτων. Ἄλλ' ὁ σκοπὸς τῆς διατηρήσεως τῆς διεθνoῦς εἰρήνης καὶ ἀσφαλείας εἶναι τόσον εὐρύς, ὥστε δύναται νὰ εἴπῃ τις ὅτι οἱ ὑπόλοιποι σκοποὶ περιέχονται ἐν αὐτῷ ἢ ὅτι εἶναι ἀπλᾶ μέσα πρὸς ἐπίτευξιν αὐτοῦ¹⁷. Πράγματι, ἡ ὑπόθεσις τῆς εἰρήνης δὲν εἶναι μόνον πολιτικὸν θέμα, δὲν εἶναι ἡ καθ' ὠρίσμένην χρονικὴν στιγμήν ἀνυπαρξία πολέμου, ἀλλὰ εἶναι πολὺ περισσότερον ἢ σταθερὰ καὶ διαρκῆς συνύπαρξις τῶν κρατῶν¹⁸. Συνεπῶς, τὸ καθήκον πρὸς διατήρησιν τῆς εἰρήνης δὲν ἐξαντλεῖται ἀπλῶς εἰς τὴν ἀπομάκρυνσιν τῶν ἀφορμῶν τοῦ πολέμου καὶ τὴν

16. L'Organisation des Nations Unies, ἔκδοσις τῆς Ὑπηρεσίας Πληροφοριῶν Ἑνωμένων Ἐθνῶν (εἰς τὴν γαλλικὴν), 1966, σελ. 17.

17. Βλ. *Εἰσαθαΐδην*, ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 12.

18. Βλ. *Εἰσοργήνην*, ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 14.

ἀποσόδησιν συρράξεων, ἀλλὰ περιλαμβάνει καὶ τὴν προσπάθειαν ἐξαλείφειως τῶν αἰτίων τοῦ πολέμου, ὥστε ἡ εἰρήνην γὰ ἐδραιοῦται ἐπὶ εὐρείων καὶ στερεῶν βάσεων. Εἶναι δὲ αἱ βάσεις αὐταί, ἀκριβῶς, ἡ ἀνάπτυξις φιλικῶν σχέσεων μεταξύ τῶν κρατῶν καὶ ἡ συνεργασία αὐτῶν ἐπὶ οἰκονομικῶν, κοινωνικῶν, ἐκπολιτιστικῶν καὶ ἀνθρωπιστικῶν θεμάτων. Ἡ συνεργασία ἐπὶ τῶν τελευταίων τούτων θεμάτων, ἰδίως, ἀποδέλπει εἰς τὸ νὰ ἐκλείψουν ἢ νὰ ἀμβλυνοῦσιν αἱ ἀνισότητες αἱ ὁποῖαι χωρίζουν τοὺς λαούς, ὥστε νὰ ἀποφεύγωνται αἱ οἰκονομικαὶ καὶ κοινωνικαὶ ἀναταραχαί, αἱ ὁποῖαι ἀνέκαθεν ὑπῆρξαν τὰ θαυύτερα αἷτια τῶν πολέμων. Ἀπὸ τῆς ἀπόψεως δὲ ταύτης, δύναται νὰ εἴπη τις ὅτι ὁ Ὅργανισμὸς Ἠνωμένων Ἐθνῶν, ἂν δὲν ἐπέλυσε πάντα τὰ σχετικὰ προβλήματα, ἔχει ἐν τούτοις νὰ ἐπιδείξῃ πλοῦσιον καὶ σοβαρὸν ἔργον. Πράγματι, τὰ προβλήματα ταῦτα συχὰ εἶναι συντριπτικά καὶ ἡ ἐπίλυσις των φαίνεται ἀδύνατος ἐκ πρώτης ὄψεως, ἂν ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἡ ἔκτασις καὶ ὁ ἀριθμὸς των, ὁ ὁποῖος συνεχῶς ἀνέρχεται λόγῳ τῆς ἐξελίξεως τῆς τεχνολογίας καὶ τῆς ἀναπτύξεως τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος. Οὐδεὶς ὅμως θὰ ἠδύνατο σοβαρῶς νὰ ἀμφισβητήσῃ τὴν συμβολήν, εἰς τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν προβλημάτων τούτων, τοῦ Οἰκονομικοῦ καὶ Κοινωνικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ὅργανισμοῦ Ἠνωμένων Ἐθνῶν καὶ τῶν πολυαριθμῶν ἐιδικῶν ὀργανώσεων, αἱ ὁποῖαι πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἰδρύθησαν εἰς τὰ πλαίσια αὐτοῦ, ὡς εἶναι π.χ. ἡ Ἐκπαιδευτικὴ, Ἐπιστημονικὴ καὶ Πολιτιστικὴ Ὁργάνωσις (UNESCO), ἡ Διεθνὴς Ὁργάνωσις Ὑγείας, ἡ Διεθνὴς Ὁργάνωσις Προσφύγων, ἡ Διεθνὴς Ὁργάνωσις Τροφίμων καὶ Γεωργίας, ἡ Διεθνὴς Τράπεζα, τὸ Διεθνὲς Νομισματικὸν Ταμεῖον καὶ ἄλλαι.

Ἐκ τοῦ ἔργου τούτου τοῦ Ὅργανισμοῦ Ἠνωμένων Ἐθνῶν, τὸ ὁποῖον εἶναι πολὺ ἐνδιαφέρον ἀλλὰ καὶ λίαν ἐκτεταμένον, θὰ προσπαθήσωμεν νὰ ἐξάρωμεν σήμερον ἐν συντομίᾳ μόνον τὰς προσπάθειάς, τὰς ἀναφερομένας εἰς τὴν κατάργησιν τῶν φυλετικῶν διακρίσεων καὶ τὰ ἀποτελέσματα τῶν προσπαθειῶν τούτων· τοσοῦτῳ μᾶλλον, καθ' ὅσον λόγῳ τῆς σημασίας τοῦ θέματος, τὸ τρέχον ἔτος ἐξακarakterίσθη ἐιδικώτερον ὡς «Διεθνὲς ἔτος διὰ τὴν καταπολέμησιν τοῦ ρατσισμού καὶ τῶν φυλετικῶν διακρίσεων».

2. Ἡ δρᾶσις τοῦ Ὅργανισμοῦ Ἠνωμένων Ἐθνῶν πρὸς καταπολέμησιν τῶν φυλετικῶν διακρίσεων, ἀναγομένη εἰς τὸ ἀνθρωπιστικὸν καὶ κοινωνικὸν ἔργον αὐτοῦ, συμβάλλει ἐμμέσως εἰς τὴν εἰρηνικὴν συμβίωσιν τῶν λαῶν, δεδομένου ὅτι τὸ φαινόμενον τῶν φυλετικῶν διακρίσεων ἔχει κοινωνικὰς μὲν ρίζας, ἀλλὰ καὶ ἀπειλητικὰς διὰ τὴν εἰρήνην ἐπιπτώσεις. Τὸ αἶσθημα τῆς φυλετικῆς ὑπεροχῆς καί, κατ' ἐπέκτασιν, τοῦ φυλετικοῦ μίσους, ὑπῆρξεν, ὡς γνωστὸν, ἀποτέλεσμα τῆς συναντήσεως λαῶν διαφόρων πολιτιστικῶν ἐπιπέδων. Κατόπι τῆς συναντήσεως ταύτης, οἱ πλέον προηγμένοι λαοὶ ἐξεδήλωσαν αἰσθήματα ὑπεροχῆς, τὰ ὁποῖα μάλιστα προσεπάθησαν νὰ στηρίξουν καὶ θεωρητικῶς, ἐπικαλούμενοι τὴν ὑπεροχήν, ἢ, ἀναλόγως, τὴν κατωτερότητα ὀρισεμένης φυλῆς ἢ ομάδος ἀν-

θρώπων ώρισμένου χρώματος ή εθνικής καταγωγής¹⁹. 'Αλλ' έν τή παρόδω του χρόνου, οί ώς κατώτεροι θεωρούμενοι λαοί προέβαλον αντίστασι, ή όποία έθεσεν έν άμφιβόλw τήν άξίωσιν ύπεροχής τής λευκής ιδίως φυλής, ή αντίστασις δέ αύτη ώδήγησεν εις τάς φυλετικάς συγκρούσεις. Αί συγκρούσεις αύται άπετέλεσαν και έξακολουθούν νά άποτελούν άληθή άπειλήν κατά τής ειρήνης και άσφαλείας' και μάλιστα όχι μόνον τών χωρών, έντός τών όποιών ζούν πλείονες φυλαί, αλλά και τής διεθνούς κοινωνίας' διότι αί έσωτερικαί φυλετικά συγκρούσεις μοιραίως έπηρεάζουν και τάς διεθνείς σχέσεις τών πολιτειών²⁰, ιδίως τών άποτελουμένων από λαούς συγγενείς πρός τάς συγκρουόμενας φυλάς.

Έν όψει τούτου, ήδη από τών άρχών του 20ου αιώνας ήρχισε ζωηρά κίνησις πρός χειραφέτησι τών έγχρώμων φυλών και καταδίκην τών φυλετικών διακρίσεων, χωρίς όμως νά καταστή δυνατόν νά έξαλειφθούν αύται. Άντιθέτως, εκδηλώσεις φυλετικών διακρίσεων — έπεκταθείσαι μάλιστα και έπί άλλων περιπτώσεων πλην τών έγχρώμων φυλών — έξηκολούθησαν νά άποτελούν ουσιαώδες κίνητρον τής ανθρωπίνης συμπεριφοράς εις πολλά σημεία τής γής. Αί εκδηλώσεις δέ αύται προσέλαβον ένίοτε τοιαύτην έντασι, ώστε προεκάλεσαν τήν αγανάκτησι τής ανθρωπότητος' διό και μετά τό πέρας του δευτέρου παγκοσμίου πολέμου ήρχισεν έντονος κίνησις πρός έξάλειψιν τών πάσης φύσεως διακρίσεων, με θετικά μάλιστα άποτελέσματα.

Ό Όργανισμός Ένωμένων Έθνών, άποτελούμενος από λαούς διαφόρων φυλών, όχι μόνον έτάχθη κατά τών φυλετικών διακρίσεων, άλλ' ανέλαβε και άληθή σταυροφορίαν πρός κατάργησιν αυτών, παρά τάς ένδογενείς δυσχερείας, τάς όποιάς ώς εκ τής συνθέσεώς του είχε νά άντιμετωπίση. Ούτως, ό Όργανισμός Ένωμένων Έθνών έδασίσθη έπί τών ιδεών τής ανθρωπίνης αξιοπρεπείας και τής ισότητος πάντων άδιακρίτως τών ανθρώπων. Τοιουτοτρόπως, διά του άρθρου 1 του Καταστατικού Χάρτου αυτού, έταξεν ώς σκοπόν του τήν διεθνή συνεργασίαν διά τής προαγωγής και ένθαρρύνσεως του σεβασμού «πρός τά δικαιώματα του ανθρώπου και τάς θεμελιώδεις έλευθερίας διά πάντας, άνευ διακρίσεως φυλής, φύλου, γλώσσης ή θρησκείας» και διά τών άρθρων 13 και 62 άνέθεσεν άντιστοιχώς εις μέν τήν Γενικήν Συνέλευσιν τό καθήκον νά έγκαινιάζη μελέτας και νά κάμνη προτάσεις πρός τον σκοπόν τούτον, εις δέ τό Οικονομικόν και Κοινωνικόν Συμβούλιον τό καθήκον νά κάμνη σχετικώς εισηγήσεις. Περαιτέρω, διά μέν τών διατάξεων περι Διεθνούς Οικονομικής και Κοινωνικής συνεργασίας (άρθρα 55 έπ. του Χάρτου) ύπεσχέθη νά ευνοήση τον καθολικόν σεβασμόν και τήν διασφάλισιν τών δικαιωμάτων του ανθρώπου και τών θεμελιωδών έλευθεριών διά πάντας, άνευ έπίσης διακρίσεως φυλής, φύλου, γλώσσης ή θρησκείας' διά δέ τών διατάξεων περι Διεθνούς Συστήματος Κηδεμονίας (άρ-

19. Βλ. *Preiswerk R.*, Race and colour in international relations, έν The year book of world affairs, 1970, σελ. 57.

20. Βλ. λεπτομερώς, *Preiswerk*, ένθ' άνωτ., σελ. 64 έπ.

θρα 75 ἐπ.) ἔταξε διὰ μίαν εἰσέτι φοράν ὡς σκοπὸν τοῦ τὴν παρότρυνσιν πρὸς τὸν σεβασμὸν τοῦτον.

3. Βλέπομεν, συνεπῶς, ὅτι ὁ Ὅργανισμὸς Ἑνωμένων Ἐθνῶν ἔστρεφεν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ὅλην τὴν προσοχὴν τοῦ πρὸς τὴν ἀνάγκην ἐξαλειψέως τῶν φυλετικῶν διακρίσεων. Ἡ δρᾶσις δὲ τὴν ὁποίαν ἐν συνεχείᾳ πολυσχιδῶς ἀνέπτυξε πρὸς τὴν κατεύθυνσιν ταύτην, εἶχε καρποὺς τοὺς ὁποίους δὲν δύναται τις νὰ ἀγνοήσῃ.

Οὕτω, λίαν ἐντυπωσιακά, ἀλλὰ καὶ οὐσιαστικὰ συγχρόνως ἀποτελέσματα εἶχεν ἡ Δῆλωσις περὶ ἀποδόσεως τῆς ἀνεξαρτησίας εἰς ἀποικιακὰς χώρας καὶ λαοὺς τῆς 14ης Δεκεμβρίου 1960. Ἡ δῆλωσις δὲ αὕτη, διὰ τῆς ὁποίας τὰ Ἑνωμένα Ἐθνη κατεδίκασαν πανηγυρικῶς τὴν ἀποικιοκρατίαν καὶ τὰς πρὸς αὐτὴν συνδεδεμένους μεθόδους ἀπομονώσεως καὶ διακρίσεως ὑφ' οἷανδῆποτε μορφήν, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς ἀρχὰς τὰς ὁποίας διακηρύσσει ὁ Χάρτης, ἀπετέλεσε σημαντικὸν παράγοντα διὰ τὴν ἀνεξαρτητοποίησιν πεντήκοντα περίπου χωρῶν, μὴ ὑπολογιζομένων ἐκείνων αἱ ὁποῖαι εὐρίσκονται εἰς τὴν ὁδὸν τῆς ἀποκτήσεως τῆς ἀνεξαρτησίας των. Ἐν συνεχείᾳ, ἦλθεν ἡ ἐπίσης σημαντικὴ Δῆλωσις τῶν Ἑνωμένων Ἐθνῶν τῆς 20ῆς Νοεμβρίου 1963 περὶ καταργήσεως πάσης μορφῆς φυλετικῆς διακρίσεως. Τέλος δέ, θετικὴν συμβολήν, ἐπὶ εἰδικῶν τομῶν τοῦ προβλήματος τούτου, ἀπέτελεσαν ἀφ' ἐνὸς μὲν ἡ Σύμβασις περὶ διακρίσεως ἐργασίας καὶ ἐπαγγέλματος, τὴν ὁποίαν προώθησε τὸ ἔτος 1958 ἡ Διεθνὴς Ὀργάνωσις Ἐργασίας, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἡ Σύμβασις κατὰ τῶν διακρίσεων ἐν τῇ παιδείᾳ, τὴν ὁποίαν υἱοθέτησεν ἡ UNESCO ἐν ἔτει 1960.

Τὸ ἐπιστέγασμα ὅμως τῶν προσπαθειῶν τοῦ Ὁργανισμοῦ Ἑνωμένων Ἐθνῶν πρὸς τὴν κατεύθυνσιν ταύτην ἀπετέλεσεν ἡ Διεθνὴς Σύμβασις πρὸς κατάργησιν πάσης μορφῆς φυλετικῶν διακρίσεων, τὴν ὁποίαν ἡ Γενικὴ Συνέλευσις υἱοθέτησεν ὁμοθύμως τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1965 καὶ ἔθεσε πρὸς ὑπογραφήν καὶ κύρωσιν. Ἡ υἱοθέτησις τῆς Συμβάσεως ταύτης ἐχαιρετίσθη μὲ ἀμετρον ἐνθουσιασμὸν ἀπὸ τὰ μετέχοντα εἰς τὴν Συνέλευσιν τοῦ Ὁργανισμοῦ μέλη. Ὁ ἐκπρόσωπος τῆς Ghana ἐθεώρησεν αὐτὴν ὡς τὴν εὐτυχεστέραν στιγμήν τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως, ὁ δὲ ἐκπρόσωπος τῆς Γαλλίας ἐχαρκτήρησε τὴν σύμβασιν ὡς τὴν σημαντικωτέραν μέχρι τοῦδε ἐπὶ τοῦ θέματος υἱοθετηθεῖσαν ²¹.

Καί, πράγματι, ἡ διεθνὴς αὕτη σύμβασις, τῆς ὁποίας ἡ ἀνάλυσις δὲν εἶναι δυνατὴ εἰς τὰ πλαίσια τῆς παρουσίας ὁμιλίας, καταδικάζει διὰ μακρῶν καὶ ἐντόνως τὰς φυλετικὰς διακρίσεις, τόσον ἀπὸ θεωρητικῆς ὅσον καὶ πρακτικῆς ἀπόψεως (βλ. προοίμιον καὶ πρῶτον μέρος)· ἐν συνεχείᾳ δέ, ἐπιβάλλει συγκεκριμέ-

21. Βλ. *Schwelb E.*, *The International Convention of the elimination of all forms of racial discriminations*, ἐν *The international and comparative law quarterly* 15 (1966), σελ. 966, ἐνθα ἀναφέρονται καὶ ἄλλοι ἀντιπρόσωποι ἐκφράσαντες τὴν ἱκανοποίησιν των.

νας υποχρεώσεις εις τὰ συμβαλλόμενα μέρη πρὸς τὸν σκοπὸν ἐξαλείψεως τῶν φυλετικῶν διακρίσεων, προβλέπουσα μάλιστα καὶ τὴν σύστασιν τόσοι ἐπιτροπῆς μὲ εὐρείας ἀρμοδιότητος, ὅσον καὶ εἰδικῶν ἐπιτροπῶν συνδιαλλαγῆς (μέρος δευτέρου). Ἡ σύμβασις αὕτη, παρ' ὅλον ὅτι δὲν διέφυγε τῆς κριτικῆς²², εἶναι γεγονός ὅτι ἀπετέλεσεν ἕν ἄνευ προηγουμένου ἐπίτευγμα εἰς τὴν προσπάθειαν ἀναγνωρίσεως τῆς ἰσότητος τῶν φυλῶν. Ὁμοῦ δὲ μὲ τὰς προμνησθείσας δύο συμβάσεις τῆς Διεθνoῦς Ὁργανώσεως Ἐργασίας καὶ τῆς UNESCO, ἀποτελοῦν σήμερον τὸν πυρῆνα τοῦ διεθνoῦς συμβατικoῦ δικαίου ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς καταργήσεως τῶν φυλετικῶν διακρίσεων. Ἡ σύμβασις ὅμως τοῦ 1965 ἔχει τὴν ἐξῆς ἐπὶ πλέον σημασίαν: ὅτι ἀποτελεῖ τὸ πρῶτον σημαντικὸν διεθνὲς νομοθετικὸν κείμενον, εἰς τὴν κατάρτισιν τοῦ ὁποίου συνέπραξαν καὶ αἱ προσφάτως ἀνεξαρτητοποιηθεῖσαι χῶραι, αἱ ὁποῖαι, μάλιστα, διεδραμάτισαν κατ' αὐτὴν ἡγετικὸν καὶ ἀποφασιστικὸν ρόλον²³.

Τὴν διεθνή ταύτην σύμβασιν ὑπέγραψε καὶ ἐκύρωσε προσφάτως, ἤτοι τὸν Μάρτιον τοῦ 1970 καὶ ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις, ἐπιβεβαιώσασα διὰ μίαν εἰσέτι φορὰν τὴν πίστιν τῆς Χώρας μας εἰς τὰς βασικὰς ἀρχὰς τοῦ Καταστατικoῦ Χάρτου, τὰς ὁποίας αὕτη ἀπεδέχθη εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ὡς ἰδρυτικὸν μέλος τοῦ Ὁργανισμοῦ Ἠνωμένων Ἐθνῶν.

V

Τὸ ἔργον τοῦ Ὁργανισμοῦ Ἠνωμένων Ἐθνῶν συζητεῖται συχνάκις μὲ πολλὴν σκεπτικισμόν, ἐνίοτε δὲ καὶ μὲ δόσιν σαρκασμοῦ. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι ὁ Ὁργανισμὸς Ἠνωμένων Ἐθνῶν δὲν ἐπέτυχε νὰ λύσῃ πάντα τὰ διεθνή προβλήματα, τὰ ὁποῖα ἀνέκυψαν κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ εἰκοσιεξαετοῦς βίου του. Πλὴν ὅμως, εἶναι ἀδικον νὰ ἐξαίρωνται μόνον αἱ ἀδυναμίαι καὶ ἀποτυχίαι καὶ νὰ παραβλέπωνται αἱ ἐπιτυχίαι καὶ αἱ δυνατότητες αὐτοῦ. Πράγματι, δὲν εἶναι τυχαῖον τὸ γεγονός, ὅτι, ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τοῦ Ὁργανισμοῦ Ἠνωμένων Ἐθνῶν, πάντα σχεδὸν τὰ κράτη ἐθεώρησαν τιμὴν των νὰ ἀποκτήσουν μίαν ἔδραν εἰς αὐτόν, εἰς τρόπον ὥστε οὗτος νὰ ἔχη γίνῃ σήμερον ἀληθὴς παγκόσμιος ὀργανωσις²⁴. Ἐξ ἄλλου, τὰ μέλη αὐτοῦ ἔδωσαν ἐπανειλημμένως δείγματα ἐξόχου συνεργασίας, κατορθώσαντα, μὲ κατανόησιν καὶ θυσίαν τοῦ ἐγωῦσμοῦ των, νὰ ἀποσοθήσουν διεθνεῖς συρράξεις καὶ νὰ σώσουν τὴν εἰρήνην. Τὰ μικρὰ δὲ κράτη, τὰ ὁποῖα δὲν διαθέτουν τὴν ἰσχὺν τῶν μεγάλων δυνάμεων, συχνὰ προσέφυγον εἰς αὐτόν καὶ ἔτυχον τῆς εὐεργετικῆς προστασίας του. Τέλος, θαυμαστά ὑπῆρξαν τὰ ἀποτελέσματα τῆς συνεργασίας μεταξύ τῶν μελῶν αὐτοῦ εἰς τὸν οἰκονομικὸν καὶ κοινωνικὸν τομέα, πρὸς ἀνύψωσιν τοῦ βιοτικoῦ καὶ πνευματικoῦ ἐπιπέδου τῶν λα-

22. Βλ. *Preiswerk*, ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 85.

23. Βλ. *Schwelb*, ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 1057.

24. Βλ. *Κωνσταντόπουλον*, Ὁργανισμὸς Ἠνωμένων Ἐθνῶν, σελ. 40.

ων των, δια τῆς ὁποίας, ἐμμέσως μὲν ἀλλὰ σταθερῶς, ὡς ἐλέχθη, ἐδραιούται ἡ εἰρήνη.

Οἱ ἐπικριταὶ τοῦ ἔργου τοῦ Ὁργανισμοῦ Ἑνωμένων Ἐθνῶν ἐκκινοῦν, προφανῶς, ἐξ ἐσφαλμένης ἐκτιμῆσεως τῆς οὐσίας καὶ τοῦ ρόλου αὐτοῦ. Ὁ Ὁργανισμὸς Ἑνωμένων Ἐθνῶν, πράγματι, δὲν εἶναι πανάκεια τῶν διεθνῶν προβλημάτων, οὔτε διαθέτει μαγικὰς δυνάμεις πρὸς ἐπίλυσιν αὐτῶν. Εἶναι ἀπλῶς δημιουργημα τῆς ἐπιθυμίας τοῦ ἀνθρώπου δι' εἰρήνην καὶ τῆς θελήσεως αὐτοῦ νὰ ἐργασθῇ δι' αὐτήν. Εἶναι ἔνωσις κρατῶν πρὸς ἐπιδίωξιν καὶ ἐπίτευξιν τοῦ κοινοῦ σκοποῦ τῆς εἰρήνης· συνεπῶς δέ, ἔνωσις ἐντὸς τῆς ὁποίας τὰ κράτη - μέλη δὲν δύνανται νὰ παραμένουν ἀδρανῆ, ἀλλ' ὀφείλουν νὰ ἀναπτύσσουν δραστηριότητα κατάλληλὸν διὰ τὴν ἐπίτευξιν τοῦ κοινοῦ σκοποῦ. "Ἄν δὲ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ ἔνωσις αὕτη περιλαμβάνει παικίλους λαούς, ὅτι εἶναι ὁ κόσμος δλόκληρος μὲ τὰς ἀδυναμίας καὶ τὰ προτερήματά του καὶ ὅτι εἰς τοὺς κόλπους τῆς περιλείει ἰσχυρὰς ἀντιθέσεις ἰδεολογιῶν καὶ κοσμοθεωριῶν, πρέπει νὰ δηλογηθῇ ὅτι ἡ ἐπιδίωξις καὶ ἐπίτευξις τοῦ σκοποῦ αὐτῆς δὲν εἶναι ἔργον ἀπλοῦν²⁵. Συνεπῶς, αἱ δυνατότητες καὶ ἡ ἀξία τοῦ Ὁργανισμοῦ Ἑνωμένων Ἐθνῶν ἐξαρτῶνται πρωτίστως ἀπὸ τὰ μέλη αὐτοῦ· ἀπὸ τὸ ἂν καὶ κατὰ πόσον ταῦτα εἶναι διατεθειμένα νὰ συνεργάζωνται, νὰ ἐκπληρῶνουν τὰς ὑποχρεώσεις των καὶ νὰ θυσιάζουν μέρος τῶν κυριαρχικῶν των δικαιωμάτων χάριν τοῦ ἰδεώδους τῆς εἰρήνης. Εἶναι δὲ ἐκτὸς πάσης ἀμφιβολίας, ὅτι κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς εἰκοσιεξαετοῦς ὑπάρξεώς του, τὰ μέλη τοῦ Ὁργανισμοῦ Ἑνωμένων Ἐθνῶν, ὠθούμενα ἀπὸ τὴν ἀνάγκην τῆς εἰρήνης, ἔδειξαν ἐπανειλημμένως δείγματα προθέσεως πρὸς συνεργασίαν²⁶, τόσα, ὥστε νὰ μὴ δικαιολογῆται ἡ ἔκφρασις δυσπιστίας ὡς πρὸς τὴν ἀποτελεσματικότητα αὐτοῦ καὶ ἡ ἀπαισιοδοξία ὡς πρὸς τὸ μέλλον του. Ἀντιθέτως, δύναται μετὰ βεβαιότητος νὰ λεχθῇ ὅτι ὁ Ὁργανισμὸς Ἑνωμένων Ἐθνῶν θὰ δυναθῇ νὰ ἐπιτύχῃ τοῦ σκοποῦ του, νὰ ὀδηγήσῃ τὴν ἀνθρωπότητα ἀπὸ τὸ ὄνειρον εἰς τὴν πραγματικότητα τῆς εἰρήνης.

25. Ὑπὸ τὸ αὐτὸ πνεῦμα *Εὐρυγένης*, ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 16.

26. Βλ. *Εὐρυγένην*, ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 19.

ΕΚΛΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ
ΣΤ. Ν. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ

ΑΜΠΕΛΟΚΗΠΟΙ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

ΑΝΩΤΑΤΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΑΥΤΟΤΕΛΗ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ

[συνέχεια εκ του έξωφύλλου]

15. Χαιρετισμοί πρὸς τοὺς νέους φοιτητὰς κατὰ τὴν τελετὴν τῆς ὀρκωμοσίας. Κοσμητεία Γεωργίου Βαρελά. 1969, σελ. 20.
16. Μαρίας Νεγρεπόντη-Δελιβάνη: «Ἡ παιδεία εἰς τὴν Μακεδονίαν κατὰ τοὺς χρόνους τῆς τουρκοκρατίας». 1969, σελ. 16.
17. Ἀπολογισμὸς ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους 1968-1969. Συγχαρητήρια καὶ εὐχαὶ πρὸς τοὺς νέους φοιτητὰς κατὰ τὴν τελετὴν τῆς ὀρκωμοσίας. Κοσμητεία Γεωργίου Βαρελά. 1970, σελ. 24.
18. Διδοῦς Στεφανοπούλου-Μανωλκίδου: «Ἄρμονία θρησκείας-ἐπιστήμης καὶ τεχνολογίας». 1970, σελ. 14.
19. Διδοῦς Στεφανοπούλου-Μανωλκίδου: «Πίστις καὶ φιλοπατρία: σύμβολα τῶν ἐθνικῶν ἀγώνων μας». 1970, σελ. 16.
20. Χαιρετισμοί πρὸς τοὺς νέους φοιτητὰς κατὰ τὴν τελετὴν τῆς ὀρκωμοσίας. Κοσμητεία Ὁρέστη Χ. Παπαβασιλείου. 1971, σελ. 16.
21. Μαρίας Νεγρεπόντη-Δελιβάνη: «Οἱ Τρεῖς Ἱεράρχαι καὶ ἡ οἰκονομικὴ σκέψις». 1971, σελ. 16.
22. Στέλιου Χρ. Καρακαντᾶ: «Ἐθνικὴ ἐνότης καὶ Δίκαιον». 1971, σελ. 12.
23. Δημητρίου Ι. Δελιβάνη: «Ἡ Σοβιετικὴ Ἐνωσις κατὰ τὸ θέρος τοῦ 1970». 1971, σελ. 14.
24. Χρήστου Κ. Κυριλλοπούλου: «Διερευνήσεις ἰσολογισμῶν· ἀνάλυσις-ἐξέτασις-διερμηνεύσεις». 1971, σελ. 36.
25. Χαιρετισμοί πρὸς τοὺς νέους φοιτητὰς ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ παιδείας καὶ θρησκευμάτων Γερασίμου Φραγκάτου καὶ τοῦ κοσμητοροῦ τῆς Σχολῆς Ὁρέστη Χ. Παπαβασιλείου. 1972, σελ. 18.
26. Μαρίας Νεγρεπόντη-Δελιβάνη: «Ἡ προσφορὰ ἀποταμιεύσεως τοῦ νοικοκυριοῦ ἐντὸς στασιμῶν οἰκονομίας». 1972, σελ. 16.

ΑΝΩΤΑΤΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΑΥΤΟΤΕΛΗ ΛΗΜΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ

1. Ήλια Γ. Κυριακοπούλου: «Ο άγων του 1912-1913 ως έκφρασις τῆς ἐθνικῆς ἰδέας». 1962, σελ. 20.
2. Ίω. Ν. Ξηροτύρη: «Τὰ ἑλληνικὰ σχολεῖα κατὰ τὴν τουρκοκρατία». 1963, σελ. 28.
3. Gino Barbieri: «Les prémisses philosophiques des doctrines économiques Grecques». 1964, σελ. 16.
4. Βασιλείου Βογιατζῆ: «Ἡ περιφερειακὴ ἀνάπτυξις, τὸ ὑπ' ἀριθμὸν 1 ἐθνικὸν θέμα». 1964, σελ. 30.
5. Ὀρέστου Ι. Στεφανοπούλου: «Τὰ σύνεργα τῆς ζωῆς». 1964, σελ. 14.
6. Ίω. Ν. Ξηροτύρη: «Ἡθικὲς ἀρχὲς στὸ πεδίο τῶν ἐμπορικῶν καὶ οἰκονομικῶν ἐπιχειρήσεων». 1965, σελ. 40.
7. Ίω. Ν. Ξηροτύρη: «Ἡ βιομηχανικὴ ἐπανάστασις». 1966, σελ. 40.
8. Ἰωάννου Κ. Χολέβα: «Σύγχρονοι κατευθύνσεις ἐπιχειρηματικῆς διοικήσεως». 1966, σελ. 28.
9. Ἄντ. Ν. Δαμασκηνίδου: «Χαιρετισμὸς πρὸς τοὺς νέους φοιτητὰς ἐπὶ τῇ εἰσόδῳ αὐτῶν». 1966, σελ. 18.
10. Ἰωάννου Κ. Χολέβα: «Κατευθύνσεις καὶ πραγματοποιήσεις εἰς τὸν οἰκονομικὸν τομέα κατὰ τὴν πρώτην τριακονταετίαν ἀπὸ τῆς συστάσεως τοῦ νέου ἑλληνικοῦ κράτους». 1968, σελ. 30.
11. Ὁμιλία τοῦ ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν κ. Σπυρίδωνος Λιζάρδου, τέως ὑφυπουργοῦ Οἰκονομικῶν, πρὸς τοὺς σπουδαστὰς τῆς Α.Β.Σ.Θ. 1968, σελ. 20.
12. Ίω. Ν. Ξηροτύρη: «Χαιρετισμὸς πρὸς τοὺς νέους φοιτητὰς κατὰ τὴν τελετὴν τῆς χειραψίας». 1968, σελ. 24.
13. Βασιλείου Ν. Σαρσέντη: «Στὸ Εἰκοσιένα ὑπὸ τὸ φῶς τῆς ἑλληνικῆς ἰδέας καὶ πραγματικότητος». 1969, σελ. 20.
14. Αἰκ. Στριφτοῦ - Κριαρᾶ: «Τὰ ἀτυχήματα ἀπὸ ψυχολογικὴ καὶ παιδαγωγικὴ ἀποψη». 1969, σελ. 16.

[Συνέχεια εἰς τὸ ἐσώφυλλον]